

En "smuk" misforståelse

- en kommentar i anledning af MI's nye udgave af Livets Bog første bind -

Af Søren Ingemann Larsen

Martinusinstituttet har for nylig udgivet en ny og ændret udgave af bind 1 af Livets Bog. Siden Martinus' bortgang i 1981 er Livets Bog således blevet udgivet i 4 forskellige udgaver, nemlig 1981, 2003, 2006 og nu 2011. Allerede her må man spørge sig, hvordan dette kan gå til, når Martinus' kategorisk forlangte, at *absolut intet må ændres i værket uden hans godkendelse*, formelt bekræftet i den første paragraf i Martinusinstituttets egen lov for dets eksistens, som lyder som følger: *Værket skal bevares uændret, som det foreligger efter Martinus' død*. Her 30 år efter forfatterens død er værket således på trods af at dette blev ændret i hele 4 omgange.

Heldigvis er det originale værk i 2010 blevet udgivet på initiativ uden for Martinusinstituttet, således at Livets Bog nu kan erhverves i en form, som harmonerer med Martinus' ønsker. Denne "nødløsning" var reaktionen på mange års overtalelsesforsøg fra manges side på at få Martinusinstituttet til at forstå, at de var på gale veje ved gang på gang at lave ændringer i værket. Men disse bestræbelser har der hos Instituttet ikke været lydhørhed overfor. Instituttet ser mærkværdigvis intet problem i på en og samme gang som hovedopgave at skulle være garant for, at ingen ændringer foretages i værket, samtidig med at de selv ændrer i værket efter egne opsatte principper. En oversigt over denne debat kan findes på www.martinus-webcenter.dk under "debat".

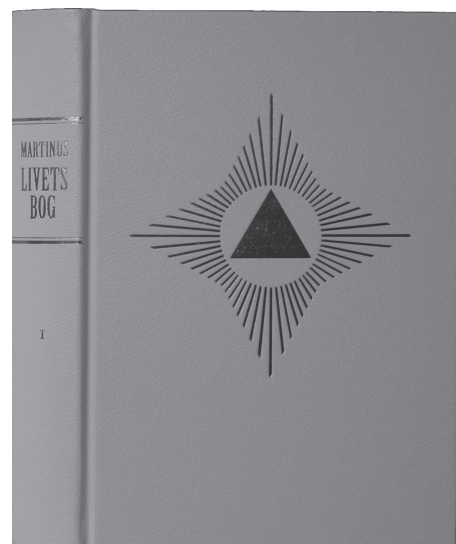
Anledningen til den seneste nyudgivelse (2011) har tydeligvis været den ovennævnte udgivelse af originalen på initiativ af folk uden for Instituttet. For denne originale udgave er ikke blot uændret med hensyn til indhold men også med hensyn til form og udstyr. Dette sidste til forskel fra Martinusinstituttets udgaver fra 1981, 2003, 2006, som alle var udført i paperback og i et udstyr, som udover at divergere fra originalen simpelthen ikke kunne holde til at blive brugt.

Så der måtte tydeligvis ske noget. Men i stedet for at ransage sig selv og endelig indse, at de havde begået en fejl ved at udgive bøger, der ikke bestræbte sig for at komme

så tæt på originalen som praktisk muligt, har Instituttet nu i 2011 udgivet Livets Bog i en form, der fjerner sig endnu mere fra originalen, hvad indholdet angår, men søger at nærme sig originalen, hvad udstyret angår.

Tilsyneladende har man fejlagtigt konkluderet, at grunden til den store succes, som det i 2010 udgivne originalværk har fået, er, at den har det originale hvide stive bind. Men at bogen har hvidt stift bind i overensstemmelse med originalen, nytter jo ikke noget, hvis teksten ikke er original. Det vigtigste må da være indholdet. Effekten er, at det originale hvide stive bind i den nye udgave let kommer til at skygge over, at teksten ikke er original. Det minder næsten om historien fra bibelen om "de kalkede grave". Den intetanende køber vil jo tro, at indholdet svarer til sit ydre. Men det gør det ikke.

Men man må sige, at det virkelig er et smukt resultat, Instituttet nu kan præsentere i form af den nye udgave: Lækkert fra inderst til yderst. Smudsbind, tilsyneladende solid indbinding med perfekt stjernesymbol i guldtryk på forsiden, fint klart moderne layout med moderne skrifttyper. Disse moderne løsninger harmonerer også fint med, at retskrivningen er opdateret (hvilket jo skete allerede med 2003-udgaven), og der kan også findes gode argumenter for, at indholdsfortegnelsen står i marginen ved hvert stykke og ikke som i originalen samlet enten bagest i bogen eller - som det undtagelsesvis fandt sted i første bind - samlet før hvert kapitel.

Men problemet er, at Martinus ønskede det anderledes. Der er ingen grund til at antage, at Martinus ikke nøje har overvejet layoutet i bogen. Det gælder både indholdsfortegnelse, placering, skrifttyper, headerens udformning og pagineringen, som jo i originalen er fortløbende over alle 7 bind. Martinus har ikke bestemt disse ting, for at andre - og da slet ikke Instituttet - skulle give sig til at lave ændringer i dette efter hans død.

Hvorfor vælger man fx at skrive LIVETS BOG med små bogstaver på titelblad og ryg, når Martinus nu har skrevet det med store bogstaver. Og hvorfor ændrer man nummereringen af bindene fra romertal til arabertal. Og med hvilken ret ændrer man det samlede værks hovedtitel, som Martinus ønskede skulle være "Det Tredie Testamente", til "Det Tredje Testamente". Det svarer da til at ville ændre "Politiken" til "Politikken".

Specielt angående pagineringen er denne nu blevet totalt ændret to gange i forhold til originalen, så nu vil der nærmest herske kaotiske tilstande, når man i studiegrupper sidder med forskellige udgaver og skal koordinere, hvor man er. Og med den fart, Instituttet har på, er der ingen grund til at tro, at 2011-udgaven er den sidste, hvor også pagineringen bliver ændret.

Indholdsmæssigt er der som sagt i 2011-udgaven lavet endnu yderligere ændringer i forhold til de ændringer, der allerede var lavet i 2003 og 2006 udgaverne. (Og husk: Martinus sagde, at der ikke må ændres så meget som et komma uden hans godkendelse). Det er givetvis alltsammen gjort i en god mening, men man har, som det fremgår ovenfor, blot misforstået sin opgave, som består i at bevare værket uændret, således at læseren ikke skal være i tvivl om, hvad der er Martinus' helt egen tekst, og hvad der er resultatet af senere ændringer.

Men Instituttet har ikke desto mindre villet "forbedre" teksten. Den skulle tydeligvis være "moderne" for at undgå, at "moderne" læsere ville finde budskabet "gammeldags". Men som Martinus sagde: "Hvis folk ikke kan forstå "gammelt dansk", så må de lære "gammelt dansk"". Og det er jo en misforståelse at tro, at man kan modernisere et sprog ved blot at modernisere retskrivningen uden tillige at ændre ordvalg og formuleringer. Tværtimod bliver den harmoni og balance, der er mellem Martinus' "gammeldags" sprogtrin jo forstyrret, når man ved at modernisere retskrivningen får læseren til at glemme, at teksten er skrevet for 80 år siden.

Hvis en modernisering skal gennemføres, må teksten skrives om, og så er der i virkeligheden tale om en oversættelse. Og det kan der udmærket i fremtiden blive brug for, men så skal det tydeligt fremgå, at der er tale om en oversættelse og ikke en original.

Det fremgår, at teksten i 2011-udgaven er blevet sammenholdt med manuskriptet, og tankegangen bagved dette er i sig selv glimrende, og det er godt, at det er blevet gjort. Martinus sagde jo, at manuskriptet er den autentiske tekst. Men det er indlysende, at det i praksis vil bero på et subjektivt skøn, hvilke ændringer eventuelle divergencer skal medføre i bogteksten. For man kan jo ikke bare udgive manuskriptet, med alle de fejl, dette også har. Og det fremgår ikke af 2011-teksten, hvor der er lavet om. Vi får blot at vide, at vi skal være forberedt på, at der er foretaget ændringer.

Og det samme gælder jo også med ændringerne i retskrivningen. Selv om det i mange tilfælde vil være oplagt, hvad der er grund til at ændre, hvis man da vil modernisere i retskrivningen, vil det i praksis være sådan, at der er en glidende overgang fra disse tilfælde til mere tvivlsomme tilfælde, hvor det er op til et subjektivt skøn, om der kan laves ændring af retskrivningsmæssige grunde eller ej. Og det er ikke synligt for læseren, hvilke overvejelser der kan have ligget bag.

Resultatet er, at der er indlagt et usynligt slør mellem læseren og den originale tekst, og det er jo præcis det, Martinus har ønsket at undgå. Han var klar over, at han udfordrede sproget til den yderste grænse for at søge at udtrykke sine kosmiske analyser til en læserskare, som endnu manglede meget i udvikling til fuldtud at kunne forstå, hvad han skrev. Det er derfor indlysende, at han ønskede at undgå, at mennesker fra denne læserskare skulle ændre det mindste i teksten, for de kunne jo ikke vide, om de forstod den helt.

Men sådanne overvejelser går tilsyneladende totalt henover hovedet på Instituttets medarbejdere. De vandrer trygt, der hvor engle ikke tør træde. At de tør ændre noget som helst i denne tekst, når Martinus endda så mindeligt har bedt dem lade være, kan kun betegnes som tragisk.

Den langtidsholdbare og videnskabeligt set forsvarlige løsning vil være at udgive originale udgaver i form af eksakte kopier af førsteudgaverne, for enhver seriøs videnskabsmand vil altid søge til den originale kilde, og han/hun vil ikke nøjes med en tvivlsom andenhåndskilde, hvis en sikker førstehåndskilde findes. - Disse førsteudgaver kan man så ledsage med lister - fx vedligeholdt på internettet - af diverse tekstkritiske iagttagelser i form af divergencer mellem udgaverne, herunder i forhold til manuskriptet. Og dette vigtige arbejde er Instituttet jo åbenbart i fuld gang med.

Men der må ikke ændres i den originale tekst.